

Miljö- och bygglovsnämnden

Dnr Mbn 2017-873

Yttrande över samrådshandlingar till detaljplan för Barkarbystaden fördelningsstation

Ärendet i korthet

Planens syfte är att möjliggöra etablering av en fördelningsstation för eldistribution mellan regionalt och lokalt elnät, som är en förutsättning för elförsörjningen till kommande etapper i Barkarbystaden. Vidare möjliggörs planläggning av ytterligare kvarter söder om Norrviksvägen för bostäder, handel, idrott, kontor, centrumändamål samt ytterligare verksamheter. Ytterligare ett syfte är att möjliggöra en framtida vägkoppling från Barkarbystaden i Järfälla kommun till Akallälänken som hör till Stockholms stad.

Planområdet utgörs i dagsläget av öppen mark och åkerholmar och omges i öst och väst av naturområden med höga värden och nyckelbiotoper. Det finns också fornlämningar inom området. I behovsbedömningen framkom att planen har betydande miljöpåverkan vilket föranledde att en miljökonsekvensbeskrivning har tagits fram.

Handlingar

1	Plankarta med bestämmelser	2017-08-30
2	Planbeskrivning	2017-08-17
3	Miljökonsekvensbeskrivning	2017-08-10
4	Naturvärdesinventering	2015-04-10

Yttrande

Plankarta med bestämmelser

Nämnden påpekar att formuleringen om störningsskydd för buller inte följer förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggande (SFS 2015:216), exempelvis för ekvivalent nivå på tyst sida som ska vara 50 dBA. Formuleringen måste ändras så att den följer skrivelsen i förordningen.

Skrivelsen om lekplatser som ska anordnas på kvartersmark innebär i sin nuvarande utformning ingen tvingande bestämmelse om att lekplatser ska anordnas, utan medför endast att de inte kan anläggas utanför kvartersmark. Om syftet är att säkerställa att lekplatser anordnas bör skrivelsen omformuleras.

Bestämmelsen för ”HKZ” omfattar bland annat ”verksamheter anpassade för området”. Då kriterier för vilka verksamheter som uppfyller detta saknas, liksom vem som ansvarar för att göra bedömningen, riskerar bestämmelsen att vara svår att uppfylla. Nämnden vill också påpeka att det inte är ovanligt att även verksamheter som inte kräver anmälan eller tillstånd kan orsaka störningar i form av buller mm till närlig-

gande bostäder. Användningen bör därmed ändras eller bestämmelsen justeras på lämpligt sätt för att minska risken för störningar från verksamheter. För vidare resonemang kring detta, se nedan under buller.

Miljökonsekvensbeskrivning

I miljökonsekvensutredningen ingår ett avsnitt om den starkt klimatpåverkande gasen SF₆, som är 23000 gånger mer potent än CO₂. Då planförslaget endast redovisar ett ställverk som förutsätter användning av SF₆ behöver dessa konsekvenser ingå i beskrivningen. Miljö- och bygglovsnämnden bedömer att konsekvenserna bör redovisas utförligare och att även risker för människors hälsa vid en olycka måste beaktas i utredningen (Information om effekterna av användning av SF₆, "Green switching council"). Nämnden har inför samrådet inhämtat Naturvårdsverkets uppfattning om vad som är en rimlig nivå för redovisning av övervägda alternativ vid användning av den klimatpåverkande gasen. Enlig utlåtandet från myndigheten är det rimligt att det inom en MKB redovisas vilka alternativ till användning av SF₆, som övervägts.

Buller

Bullerutredning

Det saknas en bullerutredning som visar vilka bullernivåer bostäderna inom planområdet kommer att utsättas för. Behovet av en sådan utredning påpekas även i miljökonsekvensbeskrivningen. Bullernivåerna ska jämföras med riktvärden för trafikbuller vid bostadsbyggande enligt förordningen SFS 2015:216, samt Boverkets vägledning "Industri- och annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglov för bostäder", rapport 2015:21. Indata till utredningen bör beakta ett scenario för minst år 2035.

Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (artikel nr 2008-101-4) är tung trafik en vanlig källa till lågfrekvent buller. Därmed bör bullerutredningen också redogöra av vilka nivåer av låga frekvenser som kan förväntas, för att säkerställa att risk för olägenhet för människors hälsa inte föreligger i de planerade bostäderna (FoHMFS 2014:13).

Verksamhetsbuller

Då en bullrande verksamhet redan finns på platsen i form av fördelningsstationen, samt höga bullernivåer genom ett utsatt trafikläge, kan det vara direkt olämpligt att förlägga fler bullerkällor genom ytterligare verksamheter inom planområdet. En bullerutredning som visar kommande bullersituation måste tas fram innan lämpligheten kan bedömas slutgiltigt. En reglering av ytterligare bulleralstrande verksamheter inom planområdet kan därmed bli nödvändig. Detta kan även gälla aktörer inom bestämmelsen för "centrumändamål", exempelvis biltvättar. Avseende både verksamheter och centrumändamål vill nämnden påpeka att det skulle vara lämpligt att reglera detta inom planhandlingarna eller på annat sätt, för att uppfylla PBL 2 kap 5§ om förebyggande av bullerstörningar.

Luftkvalitet

Planområdet ligger i nära anslutning till flera vägar och det bör därmed utredas vilka halter av luftföroreningar som kan förväntas. I planbeskrivningen anges att miljökvalitetsnormen innehålls, vilket är relevant för planens genomförande. Nämnden vill dock påpeka att denna norm endast är framtagen som en maximal gräns som aldrig får överskridas. För att få en rättvisande bild av hur god luftkvalitet området kommer att ha bör en jämförelse med miljökvalitetsmålen för luft göras. Det finns inte heller några tröskelvärden för när luftföroreningar är ofarliga, och forskning har visat att även måttligt höga halter av luftföroreningar kan orsaka astma hos barn (BAMSE-projektet).

Dagvatten

Den slutgiltiga dagvattenutredningen måste inväntas och beaktas för utformningen av lösningar för dagvatten. I första hand bör kommunens dagvattenriktlinjer följas.

Natur

Planen innebär att en stor del orörd naturmark övergår till hårdgjord och bebyggd yta. Järfälla kommun har i samverkan med externa aktörer inlett ett nytt arbetssätt där ekologiska värden ersätts vid planläggning i de fall de inte kan sparas. Genom denna detaljplan förloras naturvärden i form av bland annat de åkerholmar som försvinner (enligt naturvärdesinventeringen). I linje med det påbörjade arbetet inom kommunen bör därmed ekologisk kompensation göras. Innan nästa planskede bör ett förslag på lämpliga kompensationsåtgärder som motsvarar förlorade värden tas fram.

Inom översiktsplanen finns ett mål om att ljudmiljön inom bullerstörda naturområden ska förbättras. Planen får konsekvenser i motsatt riktning då området i två riktningar gränsar till värdefull natur, och medför ökade bullernivåer både genom det buller som fördelningsstationen alstrar och de ökade trafikflöden som planen innebär. Nämnden anser, liksom miljökonsekvensbeskrivningen påpekar, att den bullerutredning som tas fram ska visa vilka bullernivåer som kan förväntas i naturområdena genom planens genomförande. Eventuella skyddsåtgärder för att motverka de ökade bullernivåerna bör övervägas.

Barnperspektivet

I planbeskrivning redovisas vilket avstånd planområdet har till närmaste skola. Det saknas dock en redovisning av avstånd till närmaste förskola. Om barnperspektivet ska beaktas bör även denna uppgift redovisas.

Det finns beskrivet att lekmiljöer ska anläggas på kvartersmark. Då kommunen har tagit fram en lekvärdesfaktor och lek- och aktivitetsplan förespråkar nämnden att dessa verktyg bör användas för att säkerställa att bästa möjliga lekmiljöer för barn av olika åldrar anläggs inom planområdet. Lek och rörelse har stor betydelse för både den motoriska och medicinska utvecklingen hos barn (förarbeten, FRI 2015:1).